

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-126- 10418

Chișinău

„ 2 ” octombrie 2023

Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr. 01/8334 din 21 septembrie 2023/număr unic 950/MJ/2023

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate, elaborată în baza examinării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale, promovat conform măsurilor planificate la Capitolul 31 „Politica externă, de securitate și apărare” prin Planul de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană și aliniere la legislația UE pe cele 33 de capitole din *acquis* (PA33).

Anexă: 8 file

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2023.10.02 09:53:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

/Semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei **proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale**, promovat conform măsurilor planificate la Capitolul 31 „Politica externă, de securitate și apărare” prin Planul de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană și aliniere la legislația UE pe cele 33 de capitole din *acquis* (PA33).

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale **transpune parțial:**

- **Decizia (PESC) 2020/1999** a Consiliului din 7 decembrie 2020 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului, **CELEX: 32020D1999**, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L1410/13 din 7 decembrie 2020, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Decizia (PESC) 2023/1716 a Consiliului din 8 septembrie 2023 de modificare a Deciziei (PESC) 2020/1999 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului.

- **Regulamentul (UE) 2020/1998** al Consiliului din 7 decembrie 2020 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului, **CELEX: 32020R1998**, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L1410/1 din 7 decembrie 2020, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1715 al Consiliului din 8 septembrie 2023 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1998 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are drept scop actualizarea cadrului juridic național, prin completarea reglementărilor naționale privind modul de introducere, aplicare și ridicare de către Republica Moldova a măsurilor restrictive internaționale care sunt stabilite prin: (i) rezoluțiile Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, adoptate în baza prevederilor art. 41 al Cartei Națiunilor Unite; (ii) actele Uniunii Europene la care Republica Moldova s-a aliniat; (iii) actele și deciziile adoptate de organizațiile internaționale sau de alte state, la care Republica Moldova s-a aliniat; (iv) de Republica Moldova din proprie inițiativă.

Proiectul își propune să realizeze o transpunere în cadrul normativ intern a soluțiilor juridice existente în domeniul măsurilor restrictive internaționale, nu doar la nivelul UE, dar și la nivelul altor state, precum Canada, Statele Unite ale Americii, Australia, Marea Britanie. Menționăm că, în contextul cooperării pentru combaterea criminalității internaționale organizate și grave, reieșind din evoluția amenințărilor legate de corupție și de obligațiile legale ale Uniunii și ale statelor membre în temeiul dreptului internațional, Uniunea Europeană este în proces de actualizare a actualului cadru juridic privind combaterea corupției.¹

Astfel, Legea nr. 25/2016 stabilește cadrul juridic general și principiile generale aplicabile în domeniul măsurilor restrictive internaționale. Totodată, aspectele specifice ale aplicării „sancțiunilor” specializate se regăsesc în alte acte normative naționale, care se completează cu prevederile legii menționate. Astfel, în ceea ce privește legislația privind comerțul de arme și produse cu dublă utilizare, Legea nr. 25/2016 este completată de prevederile Legii nr. 1163/2000 privind regimul de control al exporturilor, importurilor de armamente, muniții și alte produse militare. În ce privește terorismul, actul legal este completat de prevederile Legii nr. 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului.

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate **Capitolului 31 Politica externă, de securitate și apărare**.

Măsurile restrictive reprezintă un instrument esențial pentru **promovarea obiectivului politicii externe și de securitate comune („PESC”)**, astfel cum este prevăzut la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană („TUE”). Aceste obiective includ protejarea valorilor UE, menținerea păcii și securității internaționale, precum și consolidarea și sprijinirea democrației, a statului de drept și a drepturilor omului.

Pentru a menține aceste valori, UE poate impune măsuri restrictive împotriva țărilor din afara UE, a entităților, a persoanelor juridice sau fizice. Printre aceste măsuri se numără **măsuri individuale specifice**, și anume sancțiuni financiare specifice „înghețarea activelor” și restricții privind intrarea pe teritoriul său „interdicții de călătorie”, precum și **măsuri sectoriale**, și anume, embargouri asupra armelor sau măsuri economice și financiare (de exemplu, restricții la import și la export și restricții privind furnizarea anumitor servicii, cum ar fi serviciile bancare). Unele dintre acestea pun în aplicare măsuri restrictive adoptate de către Organizația Națiunilor Unite; în timp ce altele sunt adoptate de către UE în mod autonom. Pe lângă măsurile care constituie un răspuns la o situație specifică dintr-o anumită țară, UE a adoptat de-a lungul timpului **măsuri generale** care vizează combaterea proliferării și a utilizării armelor chimice, a atacurilor cibernetice, a încălcărilor drepturilor omului și a terorismului.

Statele membre ale UE trebuie să fie în măsură să poarte un dialog politic în cadrul politicii externe, de securitate și de apărare a UE, să se alinieze la declarațiile UE, să participe la acțiunile UE și să aplice sancțiunile convenite și măsurile restrictive. *Acquis*-ul UE în domeniul examinat constă din deciziile Consiliului, declarații politice, acțiuni comune, poziții comune și acorduri care

¹ Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI privind combaterea corupției, de înlocuire a Deciziei-cadru 2003/568/JAI a Consiliului și a Convenției privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene și de modificare a Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului

fac obiectul AA/DCFTA. Țările candidate trebuie să se alinieze treptat la declarațiile UE și să aplice măsuri restrictive atunci când este necesar.

Introducerea și punerea în aplicare a măsurilor restrictive trebuie să fie întotdeauna în conformitate cu dreptul internațional, reieșind din tradițiile constituționale comune ale statelor membre și principiile generale ale dreptului UE. Acestea trebuie să respecte drepturile omului și libertățile fundamentale, dreptul la un proces echitabil și o cale de atac efectivă, iar măsurile impuse trebuie să fie întotdeauna proporționale cu obiectivul lor. Totodată, dacă măsurile UE sunt în conflict cu obligațiile internaționale ale Uniunii sau ale statelor membre, poate fi necesar să se elaboreze o abordare comună pentru tratarea unor astfel de conflicte.²

Transpunerea și implementarea actelor UE menționate *supra* este importantă în contextul realizării angajamentelor Republicii Moldova, ce rezultă din Titlul II al Acordului de Asociere RM-UE „Dialogul politic și reformele, cooperarea în domeniul politicii externe și de securitate”.

Totodată, proiectul de lege derivă și din prevederile Planului de acțiuni privind ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană și aliniere la legislația UE pe cele 33 de capitole din *acquis* (PA33).

Menționăm că, potrivit constatărilor Raportului analitic al Comisiei³, rata de aliniere a Moldovei la declarațiile de politică externă și de securitate comună (PESC) și la măsurile restrictive a fluctuat între 50 și 80 % în ultimii ani. Aceasta nu s-a aliniat la toate deciziile privind aplicarea măsurilor restrictive sau la deciziile din cadrul regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului.

În context, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene prezintă relevanță directă dispozițiile **Deciziei (PESC) 2020/1999⁴** și ale **Regulamentului (UE) 2020/1998⁵**, care instituie un cadru UE pentru măsuri restrictive specifice menite să vizeze încălcările grave ale drepturilor omului și abuzurile grave împotriva acestora la nivel mondial. Respectiva decizie prevede înghețarea fondurilor și a resurselor economice ale persoanelor fizice sau juridice, entităților sau organismelor care sunt responsabile de încălcări grave ale drepturilor omului sau de abuzuri grave împotriva acestora, care sprijină încălcările și abuzurile grave în cauză sau care sunt implicate în alt mod în acestea, precum și ale celor care sunt asociate cu persoanele fizice și juridice, entitățile și organismele vizate, precum și interdicția de a pune la dispoziția acestor persoane, entități sau organisme fonduri și resurse economice. Persoanele fizice și juridice, entitățile și organismele care fac obiectul măsurilor restrictive figurează pe lista cuprinsă în anexa la Decizia (PESC) 2020/1999. Acestea nu conțin alte măsuri restrictive internaționale, precum embargourile asupra armelor sau sancțiunile sectoriale/economice, cum ar fi interdicțiile de import/export.

² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5664-2018-INIT/en/pdf>

³ Analytical Report, Brussels, 1.2.2023, SWD(2023) 32 final

⁴ Decizia (PESC) 2020/1999 a Consiliului din 7 decembrie 2020 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului

⁵ Regulamentul (UE) 2020/1998 al Consiliului din 7 decembrie 2020 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului

Analiza comparativă a transpunerii prevederilor Deciziei (PESC) 2020/1999 și Regulamentului (UE) 2020/1998

În ceea ce privește transpunerea dispozițiilor **Deciziei (PESC) 2020/1999** și **Regulamentului (UE) 2020/1998**, proiectul național asigură transpunerea parțială a dispozițiilor actelor UE menționate. Totodată, actul normativ național urmează a fi pus în aplicare prin elaborarea și modificarea legislației secundare și a actelor normative ale autorităților și instituțiilor responsabile de implementarea prevederilor legale.

Pct. 2 din proiectul național modifică art. 2 al Legii nr. 25/2016, prin introducerea „monedei electronice” în definiția de „fonduri”, precum și prin înlocuirea cuvintelor „instituții financiare” cu „bănci și prestatori de servicii de plată”. Deși modificările propuse nu contravin definiției de „fonduri” din Regulamentul (UE) 2020/1998, menționăm că definiția de „fonduri” din actul UE nu evidențiază separat „moneda electronică”, iar noțiunea de „instituție financiară” în legislația UE este utilizată într-un sens mai larg decât cel reglementat la nivel național⁶. Menționăm că, actele UE examinate nu definesc și nu conțin reglementări speciale pentru „persoane fizice care exercită funcții publice importante la nivel național” și „persoane fizice care exercită funcții publice importante la nivel internațional”. Totodată, aceste noțiuni sunt definite și tratate în cadrul juridic UE privind combaterea infracționalității financiare, în speță, Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (art. 4).

Pct. 3 din proiectul național modifică art. 4 al Legii nr. 25/2016, prin delimitarea măsurilor restrictive aplicate persoanelor fizice sau juridice de cele aplicate guvernului unui stat sau unei entități nestatale. În context, menționăm că Regulamentul (UE) 2020/1998 la art. 3(1) și (2) prevede măsurile restrictive internaționale aplicate privind înghețarea fondurilor și resurselor economice subiecților vizați, separat, la art. 3 (2) fiind prevăzută interdicția privind punerea la dispoziție, direct sau indirect, de fonduri sau resurse economice. În context, deși autorul include prevederi în proiectul național privind refuzul de a pune la dispoziție de fonduri sau resurse economice (art. 13 (2), art. 19¹), aceste acțiuni nu sunt incluse în lista măsurilor restrictive enumerate la art. 4 al Legii nr. 25/2016.

Pct. 4 din proiectul național completează Legea nr. 25/2016 cu art. 4¹ prin care sunt stabilite încălcările grave ale drepturilor omului și abuzurile grave la nivel mondial, pentru care sunt aplicate măsuri restrictive la nivel național în conformitate cu cele enumerate la art. 1 (1) din Decizia (PESC) 2020/1999 și art. 2 (1) din Regulamentul (UE) 2020/1998. Totodată, Decizia (PESC) 2020/1999 la art. 1 (3) și Regulamentul (UE) 2020/1998 la art. 2 (3) enumeră subiecții restricțiilor (persoane fizice sau juridice, entități sau organisme) și menționează că aceștia pot include: (i) actori statali, (ii) alți actori care exercită un control sau o autoritate efectivă a unui teritoriu, (iii) alți actori nestatali, sub rezerva art. 1 (4) din Decizia (PESC) 2020/1999 care menționează că la stabilirea sau modificarea listei cu privire la alți actori nestatali, organul decizional (Comisia) va ține seama, în special, de următoarele elemente specifice: obiectivele politicii externe și de securitate comune și gravitatea și/sau impactul abuzurilor, prevederi nepreluate prin proiectul de act normativ național.

⁶ Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE

Cu referire la delimitarea subiecților restricțiilor (pct. 4 din proiectul național care completează Legea nr. 25/2016 cu art. 4¹(1) - (4) și art. 4²) menționăm, că art. 3 (1) din Decizia (PESC) 2020/1999 și art. 3 (3) din Regulamentul (UE) 2020/1998 stabilește subiecții pentru care sunt aplicate măsurile restrictive privind înghețarea fondurilor și resurselor economice, iar la art. 19 din Regulamentul (UE) 2020/1998 stabilește jurisdicția privind aplicarea acestora. Menționăm că, prevederile naționale propuse prin art. 4¹ (1) sunt mai detaliate decât cele prevăzute de actele UE, sau, actele UE, prin stabilirea categoriilor subiecților⁷ lasă la latitudinea statelor definirea și reglementarea acestora prin cadrul juridic național special, reieșind din dreptul intern, categoriile de infracțiuni și subiecții acestora.

Punerea în aplicare și asigurarea respectării măsurilor restrictive ale Uniunii sunt, în primul rând, responsabilitatea statelor membre (art. 9 din Decizia (PESC) 2020/1999 și art. 14 din Regulamentul (UE) 2020/1998). Autoritățile competente din statele membre trebuie să evalueze dacă a avut loc o încălcare a deciziilor și a regulamentelor relevante ale Consiliului adoptate în temeiul art. 29 din TUE sau, respectiv, al art. 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și să ia măsuri adecvate. În acest sens, regulamentele UE includ în mod sistematic o dispoziție care impune statelor membre să adopte norme naționale care să prevadă sancțiuni eficace, proporționale și disuasive pentru încălcarea respectivelor acte juridice ale Uniunii (art. 16 din Regulamentul (UE) 2020/1998). Astfel, pentru instituirea unor măsuri adecvate proiectul național abrogă alin. (4) din art. 9, abrogă art. 10, completează art. 7 al Legii nr. 25/2016 și instituie Consiliul instituțional de supervizare prin art. 7¹ care, în context, decide asupra adoptării măsurilor restrictive internaționale, adoptă avize facultative la inițiativele de aliniere, colectează informația ori de câte ori este necesar, ține evidența centralizată și întocmește un raport anual. Totuși, cu referire la cerința privind instituirea unor norme naționale care prevăd sancțiuni eficace, proporționale și disuasive pentru încălcarea respectivelor acte juridice, menționăm că legea actuală prevede o cerință generală⁸ care urmează a fi reglementată la nivel național, consecutiv, proiectul național modifică art. 17 prin care pune în sarcina Consiliului punerea în aplicare a măsurilor restrictive internaționale și stabilește că mecanismul de supraveghere privind punerea în aplicare a măsurilor restrictive internaționale urmează a fi stabilit și aprobat de către Guvern. În context, reieșind din reglementările naționale speciale existente sau planificate, în Tabelele de concordanță ale actelor UE, urmează a fi identificate și incluse normele naționale de punere în aplicare a prevederilor menționate. Totodată menționăm că, reieșind din aplicarea inconsecventă a măsurilor restrictive ale Uniunii, diferențele între definițiile de drept penal și sancțiunile penale ale statelor membre ș.a., Comisia Europeană a prezentat o Propunere de Directivă privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.⁹

⁷ Regulamentul (UE) 2020/1998, art.3(3) Anexa I cuprinde, astfel cum au fost identificate de Consiliu în conformitate cu articolul 3 din Decizia (PESC) 2020/1999:

(a) persoane fizice sau juridice, entități sau organisme responsabile de actele prevăzute la articolul 2 alineatul (1);

(b) persoane fizice sau juridice, entități sau organisme care furnizează sprijin financiar, tehnic sau material ori sunt implicate în alt mod în actele prevăzute la articolul 2 alineatul (1), inclusiv prin planificarea, conducerea, comandarea, sprijinirea, pregătirea, facilitarea sau încurajarea acestor acte;

(c) persoane fizice sau juridice, entități sau organisme care sunt asociate cu persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele cărora li se aplică literele (a) și (b).

⁸ Art. 19 Răspunderea pentru încălcarea măsurilor restrictive internaționale. Încălcarea măsurilor restrictive internaționale atrage răspunderea în conformitate cu legislația în vigoare.

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A52022PC0684>

Pe lângă restricții, deciziile și regulamentele UE includ, în general: (i) o clauză care interzice eludarea acestora, și anume la participarea cu bună știință și în mod intenționat la activități care au drept scop eludarea măsurilor restrictive în cauză și (ii) alte obligații, în special de a raporta cu privire la măsurile luate pentru punerea în aplicare a măsurilor restrictive (de ex., raportarea către autorități a valorii activelor care au fost înghețate). Astfel, prin proiectul național au fost preluate dispozițiile art. 9 și 10 din Regulamentul (UE) 2020/1998 prin completarea Legii nr. 25/2016 cu art. 18¹ și includerea prevederilor privind obligația generală de conformare și de înștiințare. Totodată, mecanismul de raportare urmează a fi reglementat și pus în aplicare ulterior aprobării proiectului dat.

Pct. 6 și 11 din proiectul național completează art. 6 cu alin. (3) și (4) și art. 12 cu art. (4) din Legea nr. 25/2016, cu norme privind comunicarea persoanei vizate a deciziei, reexaminarea acesteia precum și ridicarea măsurilor internaționale restrictive, în corespundere cu prevederile art. 5 din Decizia (PESC) 2020/1999 și art. 14 din Regulamentul (UE) 2020/1998. Menționăm că, lista măsurilor internaționale restrictive nu este reexaminată cel puțin o dată la 12 luni, similar actului UE. Instrumentul juridic ar trebui să prevadă fie o dată a expirării, fie o clauză de revizuire, pentru a garanta faptul că necesitatea reînnoirii măsurilor restrictive este discutată într-un termen adecvat.

Pct. 12 din proiectul național completează art. 13 cu alin (2) și (3) din Legea nr. 25/2016 și prevede clauza de neimputare în corespundere cu art. 11 din Regulamentul (UE) 2020/1998. Totodată, alin. (1) din art. 3 stabilește autoritățile competente în contextul implementării prevederilor legale în corespundere cu cerințele art. 18 (1) din Regulamentul (UE) 2020/1998.

Pct. 14 din proiectul național completează art. 16 cu alin (4¹), (4²) și (7) și cu art. 19⁷ care conțin derogări de la înghețarea fondurilor, de la interdicția punerii la dispoziție a fondurilor sau a resurselor economice, derogarea pentru contracte anterioare și privind creditarea conturilor înghețate, în corespundere cu art. 3 (3) - (6) din Decizia (PESC) 2020/1999 și art. 4, art. 6 - 8 din Regulamentul (UE) 2020/1998.

Pct. 16 din proiectul național completează art. 18 al Legii nr. 25/2016 cu alin. (1¹) care stabilește conținutul Listei naționale a subiecților restricțiilor în conformitate cu cerințele prevăzute în art. 15 din Regulamentul (UE) 2020/1998 și art. 6 din Decizia (PESC) 2020/1999. Totodată, deși acesta conține lista datelor necesare pentru identificarea subiecților vizați în conformitate cu prevederile art. 7 din Decizia (PESC) 2020/1999, actul normativ nu stabilește operatorul național în contextul aplicării prevederilor acestei legi, pentru a asigura faptul că persoanele fizice în cauză își pot exercita drepturile în temeiul legislației privind protecția datelor cu caracter personal (art. 17 din Regulamentul (UE) 2020/1998).

Clauza de neacceptare a niciunui tip de cereri prevăzută la art. 8 din Decizia (PESC) 2020/1999 și art. 12 din Regulamentul (UE) 2020/1998 este transpusă prin art. 19⁸ al proiectului național.

Anexa I din Regulamentul (UE) 2020/1998 și Anexa la Decizia (PESC) 2020/1999 conțin Lista persoanelor fizice și juridice, a entităților și a organismelor menționate la articolele 2 și 3. În context, menționăm că Legea nr. 25/2016 nu conține o listă unică sub formă de anexă similar actelor UE. Evidența centralizată și publicarea acestei liste este pusă în sarcina MAEIE (art. 18 (1)). Totodată, în contextul modificărilor propuse (art. 7¹ (5) f), proiectul național prevede că Consiliul interinstituțional de supervizare ține evidența centralizată și generalizată a măsurilor restrictive internaționale. În context, propunem revizuirea acestor prevederi.

Anexa II din Regulamentul (UE) 2020/1998 conține site-urile web care conțin informații privind autoritățile competente, precum și adresa pentru notificările adresate Comisiei. Actul național nu conține această informație, iar instrumentul de notificare urmează a fi reglementat ulterior adoptării actului examinat.

Celelalte prevederi ale proiectului național privind aspectele patrimoniale legate de punerea în aplicare a măsurilor restrictive internaționale nu sunt reglementate de actele UE examinate *supra*. Totodată, Consiliul UE a elaborat recomandări neexhaustive, cu caracter general, pentru aplicarea eficientă a măsurilor restrictive, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern în vigoare.¹⁰

În final, recomandăm revizuirea textului actului normativ prin prisma formulărilor standard propuse de Consiliul UE care sunt recomandate a fi utilizate în toate instrumentele juridice relevante referitoare la măsurile restrictive impuse de UE¹¹.

II. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții la Clauza de armonizare

Ținând cont de prevederile art. 31, alin (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din HG 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea, clauza de armonizare va fi inserată după preambul și clauza de adoptare a legii, în conformitate cu modelul stabilit în Anexa nr. 2 la Regulament și se va expune în următoarea redacție:

Prezenta lege transpune parțial:

- *Decizia (PESC) 2020/1999 a Consiliului din 7 decembrie 2020 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului, CELEX: 32020D1999, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L1 410/13 din 7 decembrie 2020, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Decizia (PESC) 2023/1716 a Consiliului din 8 septembrie 2023 de modificare a Deciziei (PESC) 2020/1999 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului.*

- *Regulamentul (UE) 2020/1998 al Consiliului din 7 decembrie 2020 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului, CELEX: 32020R1998, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L1 410/1 din 7 decembrie 2020, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1715 al Consiliului din 8 septembrie 2023 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1998 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului.*

Totodată, se va completa Legea nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale și se va introduce clauza de armonizare, conform cerințelor și modelului prezentat mai sus.

¹⁰ Bune practice de aplicare eficientă a măsurilor restrictive: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10572-2022-INIT/ro/pdf>

¹¹ Orientări privind sancțiunile: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5664-2018-INIT/ro/pdf>

b) Obiecții la Tabelul de concordanță

În procesul avizării proiectului de lege a fost acordat suportul metodologic necesar pentru întocmirea Tabelului de concordanță. În context, la etapa definitivării proiectului, ca urmare a recepționării recomandărilor și obiecțiilor participanților la avizare, evidențiem necesitatea actualizării și completării acestora conform textului actului normativ național final agreat.

De asemenea, în conformitate prevederile pct. 53 din Regulamentul privind armonizarea, Tabelul de concordanță actualizat urmează a fi prezentat în format electronic, în termen de 20 zile de la aprobarea proiectului de act normativ Cămariei de Stat (Centrului de armonizare a legislației) pentru a fi inclus în baza de date a legislației naționale armonizate.

c) Obiecții sigla „UE”

Pentru respectarea cerințelor înaintate față de proiectele de acte normative cu relevanță UE stabilite de art. 31 din Legea nr. 100/2017 și pct. 36 și 37 din Regulamentul privind armonizarea, proiectul național urmează a fi marcat pe prima pagină în colțul drept de sus cu sigla „UE” (se aplică prin indicarea, pe prima pagină a proiectului, în colțul drept de sus, a literelor mari UE, cu caractere aldine, fontul Times New Roman și mărimea corpului de literă 16, conform modelelor 1-3 din anexa nr. 1 la Regulamentul privind armonizarea).

III. Concluzii

În concluzie, constatăm că proiectul național asigură transpunerea parțială a Deciziei (PESC) 2020/1999 și Regulamentului (UE) 2020/1998. Totodată, în procesul definitivării proiectului național se va asigura revizuirea acestuia prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Rodica Marcinschi, consultant principal

Tel: 022-250-414/68872686

Email: rodica.marcinschi@gov.md

